

Η ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ ΞΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έμπομπή
13 'Απριλίου 1969 .

Συνομιλία 14^η

Ήομιλοϋν : ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ - ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ
Τραγοϋδι : Τό ντουέττο ΜΟΥΖΑΣ → ΛΙΓΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δημήτηρ μου, Χριστός 'Ανέστη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χριστός 'Ανέστη Γιάνκο κι' έδω πού τά λέμε και θυμόμαστε τά παληά άθιναίικα χρόνια, τί νά σοϋ πώ ; "Ολες οι θρησκευτικές έορτές, μά ιδίως ή Λαμπρή, τό Πάσχα, ήτανε ή πιο ξεχωριστή άθιναϊκή γιορτή.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Περισσότερο κι' από τά Χριστούγεννα και τήν Πρωτοχρονιά ;
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ περισσότερο κι' αυτό μαντεύεται από τό λαϊκό όνομα τής έορτής : "Αγιον Πάσχα είναι ή επίσημη θρησκευτική όνομασία τής έορτής αυτής. Τήν λέμε και 'Ανάστασι Κυρίου. "Ομως οι άθιναίτοι τήν λέγανε : Λ α μ π ρ ή... Γιατί Λαμπρή ; Γιατί τά Χριστούγεννα τά λέμε μόνο Χριστούγεννα και τήν Πρωτοχρονιά απλώς Πρωτοχρονιά χωρίς άλλο όνομα ; 'Η χειμωνιάτικη έποχή δέν μας αφήνει νά σκεφτοϋμε νά δώσωμε άλλο όνομα σ' αυτές τις έορτές, αλλά τό Πάσχα... τό Πάσχα πού πέφτει πάντα τήν άνοιξε, μέ τόν ήλιο πού λάμπει, μά τά λουλουδισμένα περιβόλια, τά καταπράσινα λειβάδια, τό θεωρούμε ααα σαν ήμέρα Λ α μ π ρ ή... και τό επίθετον αυτό : Λαμπρή, έγινε όνομα τής έορτής

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λοιπόν Δημήτηρ μου, αυτή σου ή εξήγησις αξίζει νά πανηγυρισθ ή ιδιαιτέρως. Και για νά αρχίσωμε τόν πανηγυρισμό θά σοϋ πώ μερικούς λαμπριάτικους στίχους κάποιου παλαιού άθιναίου εύθυμογράφου... "Ακουσέ τους :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τῆς Ἀναστάσεως ἡ γιορτή, ἔγινε πιά κατάστασι...
 Βράδυ, μεγάλο Σάββατο, τραβάμε στήν Ἀνάστασι
 καί ὄλα πλέον, τυπικά, θαρρῶ τά κανονίζομε
 μέ τήν γνωστή συνέχεια : ὀλίγο κοκορέτσι,
 τήν μαγειρίτσα τήνζεστή, κοκκιν' ἀυγά τσουγκρίζομε
 ἀφοῦ τό θέλει τό ἔθιμο κι' εἶναι γραμμένο ἔτσι.
 Αὐτά 'ναι πλέον τακτικά καί προσχεδιασμένα :
 Μιά ἐβδομάδα νά περνᾷ, νηστήσιμη κι' ἀλάδωτη
 κι' ὕστερα νά ἔρχονται τ' ἀυγά τά κοκκινοβαμένα
 κι' ἡ μαγειρίτσα ἡ γνωστή καί ἡ πατροπαράδοτη !
 "Ἐτσι τό Πάσχα ὁ χριστιανός πάντα τό ἐορτάζει
 μέ ἴδιο τρόπο πάντοτε, χωρίς νά παραλλάξῃ
 καί μόνη του παραλλαγή πού μᾶλλον ὠφελεῖ
 θά εἶναι τό ἐπίκαιρο πασχαλινό φιλί
 γιατί ὁ καλός ὁ χριστιανός, σαφῶς κι' ἀνυπερθέτως,
 ἄλλη φιλοῦσε πέρυσι κι' ἄλλην φιλάει ἐφέτος !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τί λές Γιάννο ; Αὐτοί πρέπει νά εἶναι παλαιοί στίχοι. Ποῦ
 τοὺς ἀνακάλυφες ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Σ' ἓνα παλιό περιοδικό τοῦ 1930 πού μοῦ ἔπεσε στά χέρια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί ὑπογραφή ; Ποιός τοὺς εἶχε γράφει ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ἄν τό βρῆς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στά αἰνίγματα δέν ἤμουνα ποτέ μου πολύ δυνατός.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τότε θά σοῦ πῶ καί τήν συνέχεια καί ἴσως νά τό ἀνακαλύψῃς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιά ν' ἀκούσω...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τήν νύχτα στήν Ἀνάστασι, στήν Βάθη, στό Θησεῖον
 στήν Πλάκα, στ' Ἀναφιώτικα φιλάνε γενικῶς
 κι' ἂν ἀγαποῦν οἱ χριστιανοί, ὡς λένε, τόν πλησίον
 κι' ἂν ὁ π λ η σ ί ο ν ἔτυχε νά εἶναι θηλυκός,

καθόλου δέν διστάζουνε, καθόλου οί συμπολιται,

δίνουν λαμπριάτικο φιλή πού δέν παρεξηγεῖται.

Χριστός 'Ανέστη, μάτς καί μούτς... εἶναι ἔθιμο. Τουτέσ

δίνουν καί παίρνουν τά φιλιὰ μέ τό Χριστός 'Ανέστη !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέλος πάντων τίνοσ εἶναι αὐτοί οί στίχοι ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ακόμα δέν τό βρήκες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ομολογῶ ὅτι ὄχι. Θά εἶναι κανένασ παληός, πεθαμένος χιου-
μορίστας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θεός φυλάξοι ! Χτύπα ξύλο... Παληός εἶναι βέβαια, μά ζῆ
καί βασιλεύει... Λοιπόν, δέν τό βρίσκεις ; Κάτω ἀπό τούς
στίχους αὐτούσ, στό περιοδικό τοῦ 1930, εἶδα μιά ὑπογραφή:
Δημήτρης Γιαννουκάκης.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σῶπα !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἰλικρινῶσ ? Μά σοβαρά τούς εἶχες ξεχάσει ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πῶσ νά τούς θυμᾶμαι Γιάνγκο ὅστερ' ἀπό σαράντα χρόνια ; "Ομως
ἔχω κι' ἐγώ μιά ιδέα. Μιά καί θυμᾶθηκες τόσο παλαιούς στίχου
νά πανηγυρίσωμε τό γεγονός μ' ἕνα ὠρατο ἀθηναίϊκο τραγουδι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί μάλιστα, ἐπειδή θυμηθήκαμε κᾶτι, νά μᾶσ ποῦνε ὁ Μου-
ζᾶσ μέ τόν Λιγνό, κᾶτι χαρακτηριστικό, κᾶτι πού νά 'χη
σχέσι μέ τήν ἀνάμνησι. Τό 'Ε ν θ υ μ ο σ... .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συμφωνῶ. 'Αβᾶντι γιά τό 'Ενθυμοσ πού ἴσως νά μᾶσ κάνη
νά θυμηθοῦμε καί ἄλλα...

ΜΟΥΖΑΣ - ΛΙΓΝΟΣ (Τραγουδοῦν τήν καντ' ἔδα : 'Ε ν θ υ μ ο σ μέ πιάνο.)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λοιπόν, ἦτανε πολύ ἀλλοιώτικο τό κᾶσχα στήν 'Αθήνα σέ χρό-
νια παλαιότερα. Πρῶτα ἔπρῶτα ὅλοι οί δρόμοι, ὅπου κι' ἔν
περνοῦσεσ μοσχομυρίζανε ἀπό τήν κνίσσα... "Ολα τά σπίτια,

ὅλα ἀνεξαιρέτως εἶχανε περιβολάκια ἢ τουλάχιστον αὐλέσ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω. Καί σ' ὅλα τά περιβολάκια καί σ' ὅλεσ τίσ αὐλέσ
οί ἀθηνατοί θά φήνανε ἀρνιά στίσ σουβλεσ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς ! Κι' ἂν τύχαινε κανείς νά μήν ἔχη αυλή, γιατί κατοικοῦσε σέ δεύτερο πάτωμα, ἂν δέν τό φηνε στήν ταρατσα του, φρόντιζε νά φτιάξῃ τήν θρῆκα του σ' ἓνα γειτονικό οἰκόπεδο καί τό φηνε ἐκεῖ. "Υστερα κουβαλούσανε τό ἄρνι σουβλισμένο καί ροδοκοικινισμένο στό σπίτι ἐν πομπῇ γιά νά τό διαμελίσουνε... Φυσικά ὁ οἰκογενειάρχης πήγαινε προστάκρατώντας τό ἄρνι στήν σουβλα του σάν σημαία, σάν λάβαρο καί βγαίνανε οἱ γείτονες στά παράθυρα :
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καλοφάγωτο τό ἄρνι σας κυρία 'Αριστέα μου...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εὐχαριστῶ κυρία Πηνελόπη μου... Καί στό δικό σας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σπολλά 'τη κυρία 'Αριστέα μου.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ψήθημε καλά κυρία Πηνελόπη μου ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Λουκοῦμι ἔγινε κυρία 'Αριστέα μου...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χριστός 'Ανέστη καί τοῦ χρόνου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ἀπό χρόνου ! 'Αληθινός ὁ Κύριος !
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις Γιάγκο, ὅτι ὅλα αὐτά ἦτανε ἑορταστικές λεπτομέρειες πού δίνανε χρῶμα στήν ὀρετῆ. Χρῶμα καί ἀτμοσφαῖρα. Καταλάβαινες ὅτι καίτι ἔκταντο συμβαίνει. Κι' αὐτό τό ἔκταντο ἦτανε ἡ μεγάλη χριστιανική ἑορτή. Καί ξέρεις πῶς χαρακτηρίζανε οἱ ἑφημερίδες τῆς ἐποχῆς τόν πασχαλινό ἑορτασμό ;
- Π ἄ ν ο ῦ μ ο !
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάνδημο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. "Ἐχω ἐδῶ ἀντιγράφει ἓνα ἀπόκομμα τῆς 'Εφημερίδος τοῦ Κορομηλαῖ στά 1895 κι' ὀρίστε τί γράφει : Πάνδημος ὁ χθεσινός πανηγυρισμός τῆς μεγάλης χριστιανικῆς ἑορτῆς. 'Από οἰκίας εἰς οἰκίαν ἠκούοντο ἄσματα τῶν συμποσιαζομένων συμπολιτῶν, διασκοπτόμενα ἀπό ἠχηρούς γέλωτας, ἀπό πασχαλινάς εὐχάς καί - δυστυχῶς - ἀπό τās ἐκπυροσσοροτήσεις τῶν πασχαλινῶν πυροβολισμῶν ! Φεῦ !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Γράφει καί φ ε θ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γράφει καί φεθ ! Γιατί είναι γεγονός όςτι όλοι κατακρίνανε τό έθιμο τών πυροβολισμών καί τών βαρελότων καί όλοι ρίχνανε μπάμ καί μπούμ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τό ξέρω. Οί στίχοι πού σοϋ διάβασα πρίν από λίγο, έχουνε καί συνέχεια. "Ακουσέ τους γιά νά τούς θυμηθής :

"Όμως μαζύ μέ τά φιλιιά πού άρπάζουν οί τσαχπίνες, οί πιστολιές κι'οί κουμπουριές χρειάζονται κι'έκεινες. Είν'έθιμο άπαραίτητο καί άν δέν μās'άρέσουνε πάντοτε στήν 'Ανάστασι καί κουμπουριές θά πέσουνε. Μπάμ μπούμ έδώ... μπάμ μπούμ έκει, ό Έλληνας θά ρίξη καί γιά του χρόνου τό καλό, πρέπει νά τό βροντήξη ! Βέβαια, άναστατώνεται συνήως ή μητέρα :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Αχ Μιχαλάκη, όχι έδώ... πήγαινε παρα πέρα... θά μου τρομάξης τά παιδιά, όχι τόσο κοντά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μά ό σύζυγος, άνένδοτος, γιατί τό θέλει ή μέρα τραβάει τό κουμπούρι του καί δός'του τό βροντά !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί φυσικά στήν πασχαλιάτικη πανδαισία παίρνανε μέρος όχι μόνο οί κουμπουράδες τής φαμίλλιας μά καί οί καλλιφωναί, πού μεταξύ δυό ποτηριων ρετσίνας καί ενός τσουγκρίσματος αύγων, λέγανε καί τό σχετικό τραγουδάκι τους.

ΜΟΥΖΑΣ - ΛΙΓΝΟΣ

(Τραγουδοϋν τό παλαιό τραγοϋδι : Τώρα άηαπώ μιάν άλλ-
λη μιιά ξανθή...)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τί νά σοϋ πώ Γιάγιο μου ; Μέ συγινεΐς πού μου θυμίζεις πασχαλινούς στίχους πού έγώ τούς είχα ξεχάσει.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Ηθελα νά σοϋ κάνω μιιά λαμπριάτικη έκπληξι κι'εϋχαριστοϋμαι πού τό πέτυχα. Όμως ήθελα νά σ'έρωτήσω ήάτι. Μέ τόσα πυρομαχικά στήν 'Ανάστασι καί τήν ήμέρα του Πάσχα, δέν γινόντουσαν δυστυχήματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δυστυχήματα ; Πολλά... Τήν μεθεπομένη του Πάσχα, οί έφημερίδες εδημοσιεύανε σέ μιá στήλη : Τό άνόματα των πασχάλινων θυμάτων. Εύτυχώς δέν ήτανε όλα πολύ σοβαρά. ΜΕΛΛΟΝ τραυματισμοί, γιατί ~~κατά~~ όλοι ρίχνανε τίς πιστολιές τους στόν άέρα. "Ομως τά βλήματα, άφού φτάνανε κάπου ψηλά, όστερα γυρίζανε στήν γη λόγω τής βαρύτητος. Καί δέν ήτανε λίγα αυτά τά βλήματα, οί σφαίρες, πού βρίσκανε κάποιο κεφάλι, κάποιο χέρι, κάποιο πόδι...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πολύ φυσικό. Μέσα σέ τέτοιο πολεμικό πανηγύρι, θά υπήρχανε καί θύματα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί σχετικά, θυμάμαι μιá περίπτωσι. ~~Στά~~ Γύρω στά 1910, έδω καί έξήντα σχεδόν χρόνια, στό σπίτι του ~~κατά~~ μακαρίτη ναυάρχου Στέφανου Κατζημιχάλη στήν όδόν 'Αχαρνών καί Φερρών γινότανε κάθε χρόνο ένα τέτοιο οίκογενειακό γλέντι. 'Ο μπάρμπα Στέφος είχε ένα πολύ μεγάλο περιβόλι καί όλο τό συγγενολόϊ έφηνε τ'άρνια του έκει. Κάποια Λαμπρή, στά 1910 νομίζω, τήν στιγμή πού ένας γνωστός άθηναίος ό Κλέαρχος Γρύφιζας υπάλληλος τής 'Εθνικής Τραπεζής, είχε πάρει ένα μαχαίρι καί ένα πηροϋνι για νά διαμελίση τό καλοψημένο άρνι, βλέπει από τό χέρι του νά βγαίνη αίμα... Τρομάξανε όλοι... Τί είχε συμβεί ; Μιá σφαίρα, επιστρέφουσα από ψηλά τόν είχε βρει στό χέρι. 'Ο παθών, ζή πάντοτε, είναι θαλερός ήλικιωμένος άθηναίος καί αν άκούη αυτά πού λέμε τώρα, θά πιστοποιήση του λόγου τό άληθές.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ ~~Εί~~ Βλέπεις τί μπορούσε κανείς νά πάθη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό τραγικό είναι ότι τόν επόμενο χρόνο, πάλι άνήμερα τήν Λαμπρή, στό ίδιο περιβόλι, μέ τά ίδια πρόσωπα γύρω στό τραπέζι, μπήκε μιá άδέσποτη σφαίρα καί - εύτυχώς - έσπασε μόνο μιá πιατέλλα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι ότι τρίτον χρόνο δέν θά ξανάγινε τό πασχαλινό γλέντι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποῦ νά ξαναγίνη ; "Ολοι πιστεύανε ὅτι θά μπορούσε νά τριτώσῃ τό κακό καί φυσικά δέν μαζεύτηνε πιά τό συγγενολοῦ τοῦ μπάρμπα Στέφου τοῦ Χατζημιχάλη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ἂν θέλῃς νά συνεχίσωμε τούς πασχαλινούς στίχους τοῦ 1930...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐχεις καί ἄλλους ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὅριστε, ἐδῶ τούς ἔχω καί ἀερίζει νά τούς θυμηθῆς :
- Χριστός Ἄνέστη φίλοι μου, τό εἶπαμε καί πάλι
ρετσίνα ὑπάρχει μπόλινη κι' ἀρχίζει πιά ἡ κραιπάλη.
Στήν σουβλα φῆνεται τό ἄρνι, τό κοινορέτσι ἐπίσης
καί ὄλα συνοδεύονται μ' εὐχές κι' ἐντιφωνήσεις.
- Χριστός Ἄνέστη ~~ἡ πόλη~~ ^{ΝΙΚΟΜΑΧ} μου...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χριστός Ἄνέστη θάνη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τοῦ χρόνου, στό σπιτάκι σου λιλή μου μέ τόν Γιάννη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χριστός Ἄνέστη Κώστα μου...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιαννάκη μου νά ζήσης...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὁχι λεμόνι στό ἄρνι καλέ, θά τό ξυνίσῃς...
- ~~ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Χριστός Ἄνέστη Περιπλη καί βίβα μας τό πρώτο
Χριστός Ἄνέστη Πίπη μου καί μπάμ... τό θορελότο !~~
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χριστός Ἄνέστη... Ἀνάστασις, Πάσχα χριστιανικό
ἐδῶ χορεύουν τσάμικο, ἐκεῖ συρτό καί σουστα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί λόγῳ ἀναστάσεως, μ' ἓνα βεγγαλιό
ὁ Μᾶνος, ἔβαλε φωτιά στής Ἐλενίως τήν φοῦστα
καί ἡ Δενιώ ἡ καημένη
ἐγύρισε στό σπίτι της... μισοσουρουφλισμένη !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι όμως Γιάγιο, όλα αυτά τὰ μικρο-έπεισόδια, τὰ έσκέπα-
τό κέφι και τó τραγουδι. Διότι οί καλλίφωνοι έπέμεναν
νά πανηγυρίζουν τραγουδιστά...

ΜΟΥΖΑΣ - ΛΙΓΝΟΣ (Τραγουδούν τήν καντάδα : Λαλούν τ' άηδόνια...)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου, μιά και μιλάμε για καλές άθηναϊκές λαμπρές
δέν κάνει νά παραλείψωμ και κάτι πού δέν είναι τόσο ευ-
θυμο, μά είναι χαρακτηριστικό μιās ευθυμίας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Για ξαναπέσ' το πάλι αυτό γιατί δέν τό 'πιασα, όπως λένε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάτι πού δέν είναι ευθυμο, μά είναι χαρακτηριστικό
της γενικής ευθυμίας πού επικρατούσε μιά τέτοια μέρα.
Στήν δδόν Αιόλου, υπήρχε ένα μεγάλο παπουτσίδικο ενός
παλαιού άθηναίου του Παυλη. Τό σπίτι του μακαρίτη του
Παυλη, βρισκότανε κάπου στό Μεταξουργείο. Μιά λαμπρή λοι-
πόν γύρω στό 1912 ό Παυλης είχε όλο του τό συγγενολόι και
φίλους άρμετούς στην αυλή του σπιτιού του νά φήσοθνε άρ-
νιά. Τά φήσανε, τά τρώγανε, πίνανε και τραγουδούσανε, μά
γινότανε τόσο γέλιο, τέτοιο γέλιο από τ' άστεία πού κάνα-
νε, ώστε ή γυναίκα του Παυλη... **Έ σ κ α σ ε** από τά γέ-
λια... "Επαθε συγκοπή ή κακόμοιρη !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σοβαρά ; Πέθανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα φίλε μου. Πέθανε εύχαριστημένη, επάνω στό γλέντι
και τό πολύ γέλιο. Νομίζω πώς είναι άρμετά χαρακτηριστικό
αυτό. Και νά σου πώ και κάτι άλλο, σχετικώς μέ τούς πασα-
λινούς πυροβολισμούς. 'Ο περίφημος Κλεάνθης Τριαντάφυλλος,
ό δημοσιογράφος πού εξέδιδε τό περιοδικό : Ραμπαγας, γρά-
φοντας έναντίον του έθίμου των πυροβολισμών, παρωδούσε τήν
γνωστή φράση : Ζην επικινδύνως και έγραφε :

Πανηγυρίζειν επικινδύνως

αυτό δέν εἶναι καθόλου φέμμα

9

διότι ρέει μεν ὁ οἶνος

ἀλλά συχνάκις ρέει καί αἷμα !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶπαμε τόσα γιά τήν λαμπρή καί μόνο καὶ δέν εἶπαμε :

Ποῦ ὀφείλεται τό ἔθιμο νά τσουγκρίζωμε τά κόκκινα πασχαλινά
αὐγά ; "Οχι ποῦ ὀφείλεται τό ἔθιμο νά βάψωμε τ'αὐγά, ἀλλά
νά τά τσουγκρίζωμε. Εἶναι ἄραγε γνωστή αὐτή ἡ λεπτομέρεια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γνωστή δέν εἶναι καί φαντάζομαι ὅτι κανένας δέν θά σιέφτηκε
νά λύση μιά τέτοια ἀπορία. Μποροῦμε ὅμως νά τήν συσχετίσωμε
μέ καὶ ἀνάλογο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή ; Τί ἀνάλογο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όταν πίνωμε κρασί δέν τσουγκρίζωμε τά ποτήρια μας ὁ ἕνας
στήν ὑγειά τοῦ ἄλλου ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Βέβαια. Κι'αὐτό γίνεται σ'ὅλον τόν κόσμον, παντοῦ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλά πού τό λές. Γιατί νά τσουγκρίζωμε τά ποτήρια μας ;
Πίνωμε κρασί καί ἐνῶ σηκώνωμε τά ποτήρια γιά νά εὐχηθοῦμε
ὁ ἕνας τόν ἄλλον, σμίγωμε τά ποτήρια καί τά κτυπάμε ἐλαφρά.
Γιατί ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἀλήθεια, γιατί ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εχω τήν γνώμη ὅτι αὐτό τό τσουγκρίζημα γίνεται ὑποσυνείδη-
τα. "Όταν πίνῃ κανεῖς κρασί, ὑποτίθεται ὅτι εἶναι εὐχαρι-
στημένος. "Όμως γιά νά εἶναι κανεῖς εὐχαριστημένος πρέπει
νά ικανοποιῇ τίς αἰσθήσεις του. "Όλες του τίς αἰσθήσεις.
Τήν ὄρασι ; Τήν ικανοποιεῖ ἀφοῦ τό βλέπει τό κρασί, τήν
γεῦσι θά τήν ικανοποιήσῃ ἀφοῦ θά τό γευθῇ. Τήν ὄσφρησι, ἐ-
πίσης καθῶς καί τήν ἀφή ἀφοῦ τό πιάνει τό ποτήρι. Μόνο ἡ
ἀκοή δέν ικανοποιεῖται. Μέ τό τσουγκρίζημα, καὶ ἀκούει καί
τό αὐτί καί ἔτσι ικανοποιοῦνται καί οἱ πέντε αἰσθήσεις.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν ἔχεις ἔθιμο. Καὶ ἀνάλογο θά συμβαίῃ καί μέ τό αὐγό.

"Η ὄρασις ικανοποιεῖται βλέποντας τό χρῶμα τοῦ αὐγοῦ,

ή άφή ικανοποιεΐται άφοϋ πάνεις τό αύγό, η γεϋσις θά ικανοποιηθη
 σέ λίγο καθώσ και ή ύφρησις. Τί μένει ; 'Η άκοή παραπονεμένη για
 χατήρι της οποίας γίνεται τό τσούγκρισμα μέ τήν επίκαιρη έκφώνησι
 χριστός' Ανέστη κουμπάρε μου... Χριστός' Ανέστην κουμπάρουλα μου.
 Κι' άρχιζε κάποιος τότε τό τραγουδι της κουμπάρουλας, ένα άπά τά
 ώραιότερα εϋθυμα τραγούδια της παλαιάς 'Αθήνας...

ΜΟΥΖΑΣ - ΛΙΓΝΟΣ (Τραγουδούν τήν Κουμπάρουλα μέ συνοδεία πιάνου)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για σκέφου λοιπόν Γ' άγιο ; "Υστερα άπό ένα τόσο εϋθυμο τρα-
 γουδάκι νά μήν φουντώση ό ένθουσιασμός και νά μήν πέση κι'
 ένα βαρελότο ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ένα μόνο ; Πολλά βαρελότα. Καί θυμάμαι πού μου είχες πει κά-
 ποτε για ένα πασχαλινό γλέντι σέ μιá αύλή στά Πετράλωνα. Πέσα-
 νε τόσο πολλά βαρελότα, πού νομίζανε πώς είχε γίνει μάχη
 πραγματική. Τρέχουν δτό χωροφύλακες στό σπίτι έκείνο όπου
 άκουγόντουσαν τόσες έκρήξεις. 'Η κατοχή των βαρελότων άπαγορευ-
 ότανε και όταν κάποιος είδε τούς χωροφύλακες νά καταφθάνουν
 έδωσε τό σύνθημα : Κρυψ' τε τά βαρελότα... Κάποιος πήγε νά τά
 πετάξη στόν νοικοκύρη του σπιτιού, μά τά βαρελότα μέσα στην
 ταραχή πέφτουνε στην ψησταριά όπου φηνότανε τό άρνί και...
 σκάνε όλα μαζί... Τό άποτέλεσμα ήτανε νά διαλυθη τό άρνί και
 νά μήν φάνε οι πασχαλινοί συμποσιασταί...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα φίλε μου, είναι γεγονός αυτό και θυμάμαι ότι τό
 είχανε αναγράφει και οι έφημερίδες μέ διάφορα εϋθυμα σχόλια...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όμως μ' όλη τήν στέρηση του άρνιού τό γλέντι θά τελείωσε μέ
 χορό και μέ τραγουδι...

ΜΟΥΖΑΣ - ΛΙΓΝΟΣ (Τραγούδια εϋθυμα)

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για άγιο μου ώρατα τά είπαμε, μά δυστυχώς ή ώρα πέρασε και
 πρέκει νά διακόψωμε τό κουβεντολόϊ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί νά γίνει ; Θα τά ξαναποϋμε τήν προσεχή Κυριακή

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ίδια πάλι ώρα.